

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/63/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823219181
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3823219181.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Márie Vrtochovej a Mgr. Ivany Šlesarovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. XXX/XX proti žalovanému C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. XXX/XX, zastúpenému Mgr. René Nguyenom, advokátom, so sídlom Partizánske, Moyzesova 471/1 o zaplatenie 4.651,- eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 14C/44/2023-47 zo dňa 8. marca 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.651,- eur v siedmych splátkach po 600,- eur mesačne a v jednej poslednej mesačnej splátke vo výške 451,- eur s tým, že prvá splátka bude splatná do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudol právoplatnosť a každá ďalšia splátka bude splatná do konca príslušného kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že neuhradením čo aj jednej splátky sa stáva splatným celý dlh /výrok I. rozsudku/ a žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania /výrok II. rozsudku/.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 4.651,- eur s odôvodnením, že bol fyzicky napadnutý žalovaným, pričom mu bolo spôsobené zranenie - zlomenina horného konca ľavej ramennej kosti a tržná zmliaždená rana čela. Žalovaný bol za svoj skutok odsúdený trestným rozkazom súdu a žalobca ako poškodený bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Žalobca bol po úraze hospitalizovaný v NsP Bojnice, na oddelení traumatológie. Po siedmich dňoch, dňa 21.07.2021 bol žalobca prepustený. Počas tejto hospitalizácie mu bola operovaná ľavá ruka, ramenná kosť do ktorej mu bolo navítaných 5 klinov za účelom jej spevnenia. Po tejto operácii absolvoval žalobca rehabilitačné cvičenia na rehabilitačnom oddelení v období od 10.11.2021 do 21.01.2022. A. H. B., zástupca primára traumatologického oddelenia NsP Prievidza, so sídlom Bojnice spracoval v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia lekárske posudky, v ktorých ohodnotil bolestné celkovým počtom bodov 110 a sťaženie spoločenského uplatnenia celkovým počtom bodov 82. Z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia tak žalobcovi vznikla škoda na zdraví vo výške

4.650,24 eur (bolestné 2.664,20 eur a sťaženie spoločenského uplatnenia 1.986,04 eur). Takto vypočítanú sumu žalobca zaokrúhlil na najbližšie celé euro smerom nahor, takže z titulu bolestného a SSU mu vznikla škoda vo výške 4.651,- eur, ktorej zaplata sa od žalovaného domáha. Žalovaný proti celému uplatnenému nároku žalobcu vzniesol námietku premlčania. Z objektívneho vyšetrenia vyšetrujúcim lekárom A. H. B. v lekárskej prepúšťacej správe zo dňa 21.07.2023 bolo konštatovaná diagnóza: tržná rana o veľkosti 4 cm vo frontálnej oblasti vľavo od mediálnej čiary, ramenný zhyb vľavo s výraznou spontánnou

a palpačnou bolestivosťou, pre bolestivosť nemožnosť rotácie, abdukcie, končatina je bez nervovocievnych porúch. Žalobcovi teda objektívne mohlo byť ohodnotenú bolestné už v deň prepustenia z lekárskeho zariadenia t. j. 21.07.2021, kedy bolo jasné že utrpel zlomeninu ramennej kosti spolu s operáciou a bola diagnostikovaná tržná rana na čele. Takýto lekársky záver bol ošetrujúci lekár schopný vykonať už pred dňom 11.08.2021. Záver

o zraneniach a bodové ohodnotenie na určenie výšky sťaženia spoločenského uplatnenia vykonal lekár až dňa 23.03.2023 a na ohodnotenie výšky bolestného až dňa 13.04.2023. Žalobca podal žalobu na súd dňa 11.08.2023, teda viac ako dva roky od spáchania predmetného skutku (17.07.2021); dva roky od absolvovania operácie (19.07.2021); dva roky od prepustenia z lekárskeho zariadenia (21.07.2021); dva roky od preventívnej prehliadky (04.08.2021) a viac ako dva roky od momentu, kedy mohol posudkový lekár objektívne vypracovať znalecký posudok pre žalobcu na určenie bolestného, ale aj na určenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný tiež namietal, že žalobca bol v čase spáchania skutku v stave ťažkej ebriety /podľa lekárskej prepúšťacej správy bol žalovaný dňa 17.07.2021 (teda po hospitalizácii) v alkoholovom excese s cca 3,1 promile/ a preto je dôvodné, že žalobca nesie na svojich zraneniach podiel viny a nemôže byť náhrada škody voči žalovanému uplatňovaná v plnej výške.

3. Súd vykonal v spore dokazovanie a skutkové závery, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania súd posúdil podľa § 420 ods. 1, § 441, § 442 ods. 1 a 3, § 444 Občianskeho zákonníka, § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 2 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 a 2, § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia bolesť v spojení s § 1 opatrenia ministerstva zdravotníctva z 18. mája 2022 č. S15921-2022-OL o ustanovení výšky náhrady za bolesť

a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2022 (oznámenie č. 189/2022 Z. z.). Uviedol, že žalobca sa v spore domáhal náhrady škody na zdraví, ktorú mu mal spôsobiť žalovaný tým, že ho fyzicky napadol a to tak, že dňa 17.07.2021 v čase o 3.30 hod. v Oslanoch, v pohostinstve Hořapo ho udrel päťou do oblasti hlavy, v dôsledku čoho žalobca spadol na zem, pričom mu bolo spôsobené zranenie: zlomenina horného konca ľavej ramennej kosti a tržná zmliaždená rana čela. Medzi stranami nebolo sporné, že ku škode skutočne došlo, že škodcom je žalovaný a že poškodeným je žalobca. Naplnenie predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu vyplýva predovšetkým

z právoplatného trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza č. k. 1T/77/2022-144 zo dňa 07.10.2022, kde je opísané konanie žalovaného, ktorým škodu spôsobil a aké následky svojim konaním vyvolal. Podľa skutkovej vety uvedeného trestného rozkazu, žalovaný udrel žalobcu rukou zovretou v päť do oblasti hlavy, v dôsledku čoho žalobca spadol smerom dozadu

na stôl a zem, čím mu žalovaný spôsobil zranenia - zlomeninu horného konca ľavej ramennej kosti a tržne zmliaždenú ranu čela. V dôsledku uvedených zranení došlo u žalobcu

k závažnému ovplyvneniu obvyklého spôsobu života po dobu 7 mesiacov. Ublíženie na zdraví, z ktorého bol žalovaný právoplatne uznaný vinným, t. j. spáchanie trestného činu podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona je protiprávnym konaním. Súd sa

v prvom rade zaoberal námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný. Žalovaný tvrdil, že žalobcovi mohlo byť objektívne ohodnotenú bolestné už v deň prepustenia z lekárskeho zariadenia t. j. 21.07.2021, kedy bolo jasné že utrpel zlomeninu ramennej kosti spolu

s operáciou a bola diagnostikovaná tržná rana na čele. Takýto lekársky záver bol ošetrujúci lekár schopný vykonať už pred dňom 11.08.2021 a preto pokiaľ bola žaloba podaná 11.08.2023, bola podaná po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Podľa súdu pri nároku

na náhradu za bolesť začína plynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby okamihom, keď sa zdravotný stav poškodeného ustálil a možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti. Skutkové zistenie toho, kedy sa z hľadiska bolesti zdravotný stav ustálil, závisí

od vyjadrenia lekára, nie od voľnej úvahy súdu, ide totiž o posúdenie skutočností, na ktoré treba odborné znalosti. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu,

resp. po jeho ustálení. Poškodený sa až v tomto momente dozvie o tejto škode a jej výške. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej je možné zdravotný stav poškodeného po úraze, chorobe z povolania alebo inom poškodení na zdraví, príp. po ich zhoršení považovať za ustálený a v ktorej je teda možné posúdiť, aký má zmenený (zhoršený) zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh a pristúpiť k jeho bodovému ohodnoteniu. A. H. B. ošetrojúci lekár žalobcu, na otázku, či bolo možné určiť bolestné už na lekárskej prehliadke žalovaného dňa 04.08.2021 uviedol, že v takomto čase by to ešte neurčoval, keďže hrozilo riziko potenciálnych komplikácií. Takéto hodnotenia sa robia 3 až 4 mesiace, prípadne pol roka po operácií, keď je jasné, že nie je potrebná ďalšia operácia a nenastali komplikácie. Trvalé následky zranenia (t. j. sťaženie spoločenského uplatnenia) sa budujú po roku.

Z uvedených vyjadrení lekára je teda zrejmé, že ku dňu 11.08.2021, t. j. k dátumu dva roky pred podaním žaloby ešte nebolo možné zdravotný stav žalobcu považovať za ustálený. Preto ešte nemohla v tom čase začať plynúť dvojročná premlčacia doba na uplatnenia nároku

na náhradu bolestného a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Preto ani tento nárok žalobcu nemohol byť v čase podania žaloby premlčaný a námietka premlčania vznesená žalovaným tak nebola dôvodná. Ďalšia obrana žalovaného v spore spočívala v tom, že tvrdil, že žalobca je spoluzodpovedný za škodu na zdraví, ktorá mu vznikla, keďže bola spôsobená aj jeho zavinením, ktoré malo spočívať v tom, že bol v čase škodovej udalosti v stave ťažkej ebriety. To napríklad spôsobilo jeho dezorientáciu a zníženú koordináciu pohybov. Podľa lekárskej správy mal žalobca dňa 17.07.2021 po hospitalizácii cca 3,1 promile alkoholu

v krvi. Podľa žalovaného tak žalobca nesie minimálne 50% podiel viny na škode na zdraví, ktorá mu bola spôsobená. Z výpovede A. H. B., ktorý bol operatárom a ošetrojúcim lekárom žalobcu vyplynulo, že stupeň opitosti nemá vplyv na zranenie, ktoré niekto môže utrpieť a že obdobné úrazy môžu utrpieť aj triezvi ľudia. Ošetrojúci lekár žalobcu teda nespájal stav opitosti žalobcu s vážnosťou úrazu, ktorý žalobca utrpel.

Z obrazových záznamov z bezpečnostnej kamery umiestnenej v pohostinstve Hořapo nevyplýva, že by sa žalobca bol nejako pričínal na vzniku škody. Nebil sa so žalovaným a neprovokoval ho. Naopak, žalovaný do neho opakovane dorážal a snažil sa ho udrieť. Napokon ho aj udrel, v dôsledku čoho žalobca po údere žalovaného spadol na zem. Žalovaný mal dokonca v úmysle pokračovať v útoku na žalobcu aj po tom, čo už žalobca ležal na zemi a iné osoby museli žalovaného držať aby nepokračoval. Z obrazového záznamu jednoznačne vyplýva, že pád žalobcu nastal v dôsledku úderu päťou žalovaného do hlavy žalobcu. Žalobca po údere nespadol hneď, snažil sa udržať rovnováhu, pri páde „zavravoral“

a na krátky okamih sa pokúšal si sadnúť ale následne aj tak pod vplyvom kinetickej energie úderu spadol dozadu. Pri páde sa udrel o lavicu a zlomil si pri tom ľavé rameno. Z opísaného priebehu deja škodovej udalosti nijako nevyplýva, že by si žalobca mohol čo aj čiastočne spôsobiť škodu sám tým, že bol v čase, keď škodu utrpel (keď dostal silný úder do hlavy

od žalovaného) v stave opitosti. Žalovaný navrhol na preukázanie svojich tvrdení vykonať znalecké dokazovanie. Žalovaný však v lehote určenej súdom otázky pre znalca súdu nedoručil a preto súd na tento dôkazný návrh v zmysle ustanovenia § 153 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov /ďalej len CSP/ neprihliadol, keďže ho nepovažoval za uplatnený včas a súd tak uplatnil sudcovskú koncentráciu konania. Súd mal teda z okolností, ktoré neboli medzi stranami sporné

a z vykonaného dokazovania preukázané, že škodu na zdraví, ktorá vznikla žalobcovi, spôsobil svojim protiprávnym konaním žalovaný. Žalovanému sa nepodarilo preukázať, že by bol žalobca spoluzodpovedný za škodu, súd preto dospel k záveru, že za škodu v plnom rozsahu zodpovedá žalovaný. Žalobca pripojil k žalobe Lekárske posudky o bolestnom

a o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 23.03.2023 a zo dňa 15.04.2023, vypracované lekárom A. H. B., zástupcom primára traumatologického oddelenia Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach. Hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 23.03.2023 bolo 82 bodov a hodnotenie bolestného zo dňa 15.04.2023 bolo 110 bodov. Výška bodového hodnotenia nebola medzi stranami sporná.

V zmysle § 1 opatrenia ministerstva zdravotníctva z 18. mája 2022 č. S15921-2022-OL, výška náhrady za bolesť na rok 2022 za jeden bod je 24,22 eur. Pri vynásobení sumy za jeden bod celkovým počtom bodov, ktoré boli stanovené v lekárskom posudku (24,22 eur x 192 bodov) je výška náhrady za bolesť 4.650,24 eur, čo je po zaokrúhlení v zmysle ustanovenia

§ 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. suma 4.651,- eur. V tejto výške teda súd priznal žalobcovi náhradu za bolesť. Vyhovел prítom žiadosti žalovaného a povolil mu v zmysle § 232 ods. 3 CSP splátky z dôvodu, že majetkové a osobné pomery neumožňujú žalovanému uhradiť žalovanú sumu naraz. Súd však rozdelil priznané plnenie na sedem splátok po 600,- eur mesačne a jednu poslednú mesačnú splátku vo výške 451,- eur. Súd zároveň určil, že omeškanie s plnením čo aj jednej splátky má za následok splatnosť celej žalovanej sumy.

4. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP. Vzhľadom na to, že žalobca bol v spore v plnom rozsahu úspešný, mal by nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Keďže si však žiadne trovy neuplatnil a žiadne ním vynaložené trovy nevyplývajú ani z obsahu súdneho spisu, súd mu ich náhradu nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Podľa neho súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Podľa žalovaného bola ním podaná námietka premlčania dôvodná. Žalobcovi mohlo byť objektívne ohodnotenú bolestnú už v deň prepustenia z lekárskeho zariadenia t. j. 21.07.2021, kedy bolo jasné, že utrpel zlomeninu ramennej kosti spolu s operáciou a bola mu diagnostikovaná tržná rana na čele. Svedok A. B. sa na pojednávaní vyjadril ohľadne okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobcu značne neurčito. Svedok uviedol, že pri bolestnom je to možné aj krátko po operácií, prípadne sa to môže potom dohodovať. Možnosť bodového ohodnotenia zranení žalobcu teda bola už krátko po operácií a v prípade, že by u neho hrozilo riziko potenciálnych komplikácií bolo možné tieto komplikácie dodatočne dohodovať a stanoviť tak iný okamih ustálenia zdravotného stavu. U žalobcu však vychádzajú z lekárskeho správ žiadne komplikácie súvisiace s operáciou zaznamenané neboli. Práve pre určenie trvalých následkov sa vykonáva bodové ohodnotenie až po roku. Toto však nie je prípad bolestného. Súd mal preto prihliadnuť na námietku premlčania ohľadne uplatňovaného nároku na náhradu bolestného

v sume 2.664,20 eur a z dôvodu oslabenia žalovaného nároku mala byť v tejto časti žaloba zamietnutá ako nedôvodná. Tu žalovaný ešte poukázal na to, že ukončenie liečebného procesu a jeho ustálenie sú dva diametrálne odlišné pojmy. K ustáleniu liečebného procesu môže tak ako povedal svedok A. B. pojednávaní dôjsť už krátko po operácií, naopak môžu sa vyskytnúť prípadné komplikácie (ako zápal po operácií) a zranenie sa musí opätovne operovať. Z tohto dôvodu odporúčal vykonávať bodové ohodnotenie až neskôr,

t. j. 3-4 mesiace prípadne pol roka po operácií. U žalobcu však nenastali spomínané komplikácie a tieto neboli zrejmé ani na kontrole zo dňa 04.08.2021 teda v čase preventívnej prehliadky žalobcu. K ustáleniu liečebného procesu teda u žalobcu došlo najneskôr ku dňu 04.08.2021 a už v tomto momente sa mohol dozvedieť o škode a jej výške, prípadne ak by sa vyskytli nečakané komplikácie, ktoré na preventívnej prehliadke zo dňa 04.08.2021 neboli zrejmé, mohli sa tieto komplikácie v prejave bolestného dodatočne dohodovať. Ďalšia obrana žalovaného spočívala v tom, že tvrdil, že žalobca je spoluzodpovedný za škodu na zdraví, ktorá mu vznikla, keďže bola spôsobená aj jeho zavinením, ktoré malo spočívať v tom, že bol v čase škodovej udalosti v stave ťažkej ebriety. To napríklad spôsobilo jeho dezorientáciu a zníženú koordináciu pohybov. Na otázku, či mal stav opitosti vplyv na motoriku žalobcu navrhol žalovaný vykonanie dôkazu a to znaleckým posudkom znalca. Aj samotný súd

na základe vykonaného dôkazu a to prehratím incidentu zo dňa 17.07.2021 konštatoval, že žalobca po údere nespadol hneď, snažil sa udržať rovnováhu, pri páde zavrával a na krátky okamih sa pokúšal sadnúť, ale následne aj tak pod vplyvom kinetickej energie úderu spadol dozadu. Pri páde sa udrhel o lavicu a zlomil si pri tom ľavé rameno. Teda sám súd skonštatoval, že po údere sa žalobca snažil udržať rovnováhu, je však logické, že vplyvom opitosti túto rovnováhu neudržal. Súd však konštatoval, že z lavice na ktorú si na okamih sadol, spadol vplyvom kinetickej energie, čo podľa názoru žalovaného ani nevyplýva

z prehraného videa, nakoľko po tom, čo si žalobca na okamih na lavicu sadol, nemohla na neho vplyvať kinetická energia, ale stav opitosti. Súd návrh žalovaného na vykonanie dôkazu znaleckým dokazovaním nevykonal a to z dôvodu, že žalovaný nezaslal v súdom určenej lehote súdu otázky na znalecké dokazovanie. Súd tak nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tým súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces. Je pravdou, že žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu doručil sformulované otázky na znalca až dňa 05.01.2024, t. j. po súdom stanovenej lehote, ale stalo sa tak z ospravedlniteľných dôvodov. Právnomu zástupcovi žalovaného nebola zápisnica zo dňa 24.11.2023 doručená do elektronickej schránky. Až po tom čo sa právny zástupca žalovaného dozvedel o predvolaní na termín pojednávania dňa 08.03.2024 nahliadol do elektronického súdneho spisu a aj keď po lehote tak súdu predmetné otázky adresoval v dostatočnom predstihu pred konaním pojednávania. Okrem toho právnomu zástupcovi žalovaného bolo doručené predvolanie na pojednávanie dňa 22.12.2023 teda

v predvianočnom období a v čase čerpania dovolení v medzisviatkovom období.

Z uvedeného dôvodu, preto právny zástupca žalovaného zaslal predmetné otázky súdu až dňa 05.01.2024 po sviatkoch a čerpaní dovolení. Na základe vyššie uvedených skutočností má žalovaný za to, že nevykonaním znaleckého dokazovania nemohol byť dostatočne objasnený skutkový stav ohľadne spoluzavinenia zo strany žalobcu, a preto nie je možné určiť oprávnenosť výšky žalovaného nároku teda by mala byť žaloba ako celok zamietnutá ako nedôvodná. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne, alternatívne tento rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Podľa neho súd prvej inštancie otázky premlčania nároku i spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody posúdil správne. Ich posúdenie závisí od odborných znalostí, ktoré súdu poskytol súdu poskytol svedok A. H. B., ošetrojúci lekár žalobcu. K námietke premlčania bolestného uviedol, že bolestné nebolo možné ustáliť na lekárskej prehliadke dňa 04.08.2021, nakoľko v tomto období hrozilo riziko ďalších komplikácií. Na doplnenie svedok uviedol, že takéto hodnotenia sa vždy robia 3 až 4 mesiace po operácii, prípadne pol roka po operácii, keď je ustálené, že nie je potrebná ďalšia operácia v dôsledku pooperačných komplikácií. O tieto odborné vyjadrenia lekára prvostupňový súd potom správne vyhodnotil aj otázku namietaného premlčania a skonštatoval, že dňa 11. 08. 2023 pohľadávka žalobcu nebola premlčaná. Čo sa týka spoluzodpovednosti žalobcu na škodu na zdraví, A. H. B. vypovedal, že stupeň opitosti nemá vplyv na zranenie, a že obdobný úraz, aký utrpel žalobca, môžu utrpieť aj triezvy ľudia. Odvolacie námietky žalovaného preto žalobca považuje za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaného, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a contrario, a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

8. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovaného dodáva nasledovné:

9. V prvom rade odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o žalovaným vznesenú námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody na zdraví uplatneného žalobou považuje záver súdu prvej inštancie o jej neopodstatnenosti za správny, vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania.

10. Zásadne je potrebné vychádzať z toho, že jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi, u ktorých bežia samostatné premlčacie doby. Počiatok ich behu je stanovený okamžikom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Jedná sa o tzv. subjektívnu premlčaciu dobu, pričom tzv. objektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počiatok subjektívnej premlčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže

na okamžik, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá, a nezávisí teda na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia na to, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať. V otázke premlčania práva na náhradu škody na zdraví spočívajúcej v bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia sa za podstatný považuje právny názor vyslovený v rozhodnutí najvyššieho súdu

z 28. júna 2001 sp. zn. MCdo/37/2000, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov ako judikát R 68/2003, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti poškodeného, ani deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného (v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 vyhlášky

č. 32/1965 Zb.). Keďže znenie § 9 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti

a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov bolo prevzaté do súčasného § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., je citované rozhodnutie naďalej aktuálne a súdmi

v aplikačnej praxi plne využívané. V zmysle ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z

o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov lekárske posudky sa vydávajú, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Z publikovaného judikátu implicitne vyplýva právny záver, že len čo možno podľa ustanovení zákona považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený,

t. j. len čo možno bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotiť, týmto okamihom začína plynúť pre uplatnenie nárokov dvojročná premlčacia lehota podľa § 106 Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, kedy skutočne ošetrujúci lekár, prípadne znalec vyhotoví posudok o sťažení spoločenského uplatnenia (napr. ÚS 399/2016).

11. Žalobca si svoje právo na náhradu škody na zdraví uplatnil žalobou podanou na súde dňa 11.08.2023. Toto jeho právo by bolo možné z hľadiska vyššie uvedených záverov považovať za premlčané vtedy, ak zdravotný stav žalobcu bolo možné považovať za ustálený, t. j. mohlo byť stanovené bodové hodnotenie jeho bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia, už pred 11.08.2021, teda viac ako 2 roky pred podaním jeho žaloby na súd /samozrejme za súčasnej vedomosti žalobcu o osobe, ktorá je za škodu na jeho zdraví zodpovedná/.

12. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca dňa 17.07.2021 pri konflikte

so žalovaným utrpel poškodenie zdravia. Žalobca bol v ten deň hospitalizovaný v NsP Bojnice, na oddelení traumatológie. Po siedmich dňoch, dňa 21.7.2021 bol žalobca prepustený, pričom počas hospitalizácie mu bola operovaná ľavá ruka, ramenná kosť

do ktorej mu bolo navŕtaných 5 klinov za účelom jej spevnenia. Po tejto operácii absolvoval žalobca lekársku prehliadku dňa 04.08.2021 a v období od 10.11.2021 do 21.01.2022 rehabilitačné cvičenia na rehabilitačnom oddelení. Svedok A. H. B., zástupca primára traumatologického oddelenia NsP Prievidza, so sídlom Bojnice, ktorý bol ošetrujúcim lekárom žalobcu a spracoval lekárske posudky o bodovom ohodnotení jeho bolestného a sťaženia spoločenského, vypovedal, že by bodové ohodnotenie bolestného žalobcu nevykonával v období pooperačnej lekárskej prehliadky žalobcu dňa 04.08.2021, ale až s odstupom 3 až 4 mesiace, prípadne i polroka po operácii, keď je jasné, že nie je potrebná ďalšia operácia a nenastali žiadne komplikácie, keď operácia nesie riziko infekcie, nezhojenia a pod., ktoré skutočnosti by tiež spadali do bodového hodnotenia bolestného.

13. Odvolací súd je rovnako ako súd prvej inštancie toho názoru, že zdravotný stav žalobcu nebolo možné považovať za ustálený pred dňom 11.08.2021 tak, aby bolo možné vykonať bodové hodnotenie bolestného. Ako vyplynulo z výpovede odborne spôsobilého svedka A. B., bodové ohodnotenie bolestného u žalobcu, bolo možno objektívne vykonať až 3, 4 či dokonca 6 mesiacov po jeho operácii /vykonanej u žalobcu počas jeho hospitalizácie v období od 17.07.2021 do 21.07.2021/, aby bolo možné konštatovať zhojenie zranenia a vylúčiť komplikácie, vrátane potreby ďalšej operácie. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že u žalobcu došlo k zhojeniu rany bez komplikácií a nutnosti reoperácie a tak bodové ohodnotenie bolestného nakoniec zahŕňalo len tie položky, ktoré boli známe už

po operácii žalobcu. Bodové ohodnotenie bolesti sa má vykonať po tom, čo po ukončení liečenia došlo k ustáleniu zdravotného stavu poškodeného a proces liečenia nemožno považovať za ukončený a teda zdravotný stav poškodeného za ustálený, hneď po operácii len preto, že sa táto „podarila“, nedošlo k žiadnym komplikáciám a neobjavili sa tak v súvislosti s liečením poškodeného ďalšie bolesti, ktoré by bolo potrebné dobodovať. K ustáleniu zdravotného stavu umožňujúceho vykonať bodové hodnotenie

bolestného žalobcu preto neprišlo pred 11.08.2021 a právo na náhradu škody na zdraví /tu spočívajúce v náhrade za bolesť/, ktoré si žalobca uplatnil žalobou podanou na súde dňa 11.08.2023, preto nie je premlčané.

14. Čo sa týka žalovaným namietanej príčinnej súvislosti medzi jeho konaním a vznikom škody na zdraví žalobcu, resp. spoluzavinenia žalobcu na vzniku tejto škody v dôsledku jeho opitosti v čase útoku žalovaného, ani tu odvolací súd nezistil dôvodnosť odvolacích námietok žalovaného.

15. Zodpovednosť za škodu v zmysle právnej úpravy Občianskeho zákonníka (§ 420 a nasl.) vyžaduje, aby protiprávne konanie škodcu a vznik škody u poškodeného boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny (kauzálny = príčinný). Otázka príčinnej súvislosti je potom otázka skutková i právna, keď v prvom rade je potrebné zistiť udalosti, ktoré časovo, miestne a vecne predchádzali vzniku škody a ktoré sa na jej vzniku podieľali /otázka skutková/ a následne je potrebné zistiť medzi akou škodou (následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou tejto škody) sa má príčinná súvislosť zisťovať /otázka právna/. Cieľom právneho posúdenia kauzality je vyhodnotenie, či medzi konkrétnou protiprávnosťou a škodou, ktorá by bez takej protiprávnosti nevznikla (conditio sine qua non), je spojenie dostatočne intenzívne na to, aby vznikla zodpovednosť za škodu. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (už uvedený test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala (6MCdo/7/2013, pozri aj R 21/1992, 6MCdo/16/2012, 3MCdo/21/2011, 8Cdo/71/2017).

16. V tejto veci súd prvej inštancie z obrazových záznamov z bezpečnostnej kamery umiestnenej v pohostinstve, kde došlo k fyzickému útoku žalovaného na žalobcu, zistil, že žalovaný do žalobcu opakovane dorážal a snažil sa ho udrieť. Napokon ho aj udrel, v dôsledku čoho žalobca po údere žalovaného spadol na zem. Žalobca po údere nespadol hneď, snažil sa udržať rovnováhu, pri páde „zavravoral“ a na krátky okamih sa pokúšal si sadnúť ale následne aj tak spadol dozadu na zem. Žalovaný mal dokonca v úmysle pokračovať v útoku na žalobcu aj po tom, čo už žalobca ležal na zemi a iné osoby museli žalovaného držať aby nepokračoval. Samotný žalobca sa so žalovaným nebil a neprovokoval ho.

17. Z opísaného priebehu deja, pri ktorom došlo k poškodeniu zdravia žalovaného aj podľa odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca sa na vzniku poškodenia svojho zdravia nijako nepodieľal a hoci škodu na zdraví utrpel v stave opitosti, nič z uvedeného skutkového deja nenaznačuje, že by jeho stav nejakým spôsobom viedol k jeho zraneniu. Bolo to naopak konanie žalovaného, jeho opakovaný fyzický atak žalobcu, ktorý viedol k zraneniu žalobcu. Bez konania žalovaného by škodlivý následok na zdraví žalobcu nenastal, napriek tomu že bol žalobca v stave opitosti. Škoda na zdraví u osoby, ktorá je vystavená fyzickému útoku je pritom podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom opakovaného fyzického útoku útočníka. Z uvedeného plynie jednoznačný záver, že to bolo protiprávne konanie žalovaného, ktoré bolo príčinou poškodenia zdravia žalobcu a škoda na zdraví žalobcu je jednoznačne následkom protiprávneho konania žalovaného. Medzi protiprávnym konaním žalovaného a škodou na zdraví žalobcu je tak vzťah príčinnej súvislosti a žalovaný preto v plnej miere /za splnenia ostatných podmienok vzniku zodpovednosti/ zodpovedá za škodu na zdraví žalobcu.

18. Uvedené závery potom aj znamenajú, že v danej veci nebol dôvod vykonávať podľa návrhu žalovaného znalecké dokazovanie na skutkové okolnosti príčin poškodenia zdravia žalobcu. Tieto skutkové otázky boli už vykonaným dokazovaním preukázané v dostatočnej miere na to, aby súd prvej inštancie mohol vo veci prijať adekvátny a podložený právny záver o príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a škodou na zdraví žalobcu. Nevykonaním žalovaným navrhnutého znaleckého dokazovania preto nedošlo k zásahu do práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

19. Záverom odvolací súd uvádza, že nevykonanie znaleckého dokazovania na návrh žalovaného súd prvej inštancie nesprávne odôvodnil aplikáciou tzv. sudcovskej koncentrácie konania. V zmysle § 153 ods.1 a 2 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas; Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania; Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Uvedená v zákone vyjadrená zásada sudcovskej koncentrácie konania má viesť strany sporu, aby predkladali skutkové tvrdenia a návrhy na vykonanie dokazovanie včas a nie s omeškaním, ktoré by viedlo k zbytočnému predlžovaniu sporu a k možnému porušeniu ústavou garantovaného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov /čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy/. Včasnosť predloženia skutkových tvrdení, či návrhov na vykonanie dokazovania vyhodnotí konajúci súd v konkrétnych okolnostiach danej veci, pričom jeho úvahy je limitovaná premisou vyjadrenou v § 153 CSP, podľa ktorej prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

20. V predmetnej právnej veci súd prvej inštancie odmietol s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania vykonať na návrh žalovaného znalecké dokazovanie s odôvodnením, že žalovaný v súdom určenej lehote nepredložil otázky, na ktoré mal znalec v znaleckom posudku odpovedať. K tomu odvolací súd uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V tomto zmysle je plne v kompetencii konajúceho súdu, aby v prípade, že nariadi znalecké dokazovanie za účelom odborného posúdenia určitej otázky, ktorú považuje za rozhodnú v danej veci, sám formuloval znaleckú úlohu /otázky na znalca/. Zo strany účastníka konania preto postačuje, aby návrh na vykonanie znaleckého dokazovania odôvodnil dostatočne určitou odbornou otázkou, ktorú žiada znalca zodpovedať, tak aby konajúci súd mohol o jeho návrhu na dokazovanie kvalifikovane rozhodnúť /či tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je relevantná k predmetu konania; či navrhovaný znalecký dôkaz overí/vyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie disponuje vypovedacou potenciou; či nie je navrhované znalecké dokazovanie nadbytočné, pretože určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené/. Konkrétna formulácia znaleckej úlohy je už ale vecou súdu a konajúci súd nemôže vykonanie znaleckého dokazovania podmieňovať povinnosťou účastníka konania formulovať konkrétne otázku na znalca. V tomto zmysle nesplnenie takto uloženej povinnosti /formulovať konkrétne otázku na znalca/ zo strany účastníka konania nemôže viesť konajúci súd k rozhodnutiu o nevykonaní navrhovaného znaleckého dokazovania s odôvodnením o aplikácii sudcovskej koncentrácie konania.

21. Žalovaný v tejto veci vo vyjadrení k žalobe žalobcu navrhol vykonanie znaleckého dokazovania na zodpovedanie otázky, „aký vplyv má prítomných 3,1 promile v krvi na motoriku žalobcu“. Uvedený návrh sa odvolaciemu súdu javí dostatočne určitý pre kvalifikované rozhodnutie súdu prvej inštancie o tom, či takéto dokazovanie vykonaná alebo nie, a nebol preto žiadny dôvod od žalovaného požadovať konkrétnu formuláciu otázok, na ktoré má znalec odpovedať. Nesprávny bol preto procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý návrhu žalovaného na vykonanie znaleckého dokazovania nevyhovelo len s odôvodnením o aplikácii sudcovskej koncentrácie konania, pretože žalovaný v súdom určenej lehote neformuloval konkrétne otázky na znalca. Uvedeným nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie však nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces, pretože ním navrhované dokazovanie bolo nadbytočné /viď. bod 18. odôvodnenia tohto rozhodnutia/ a z tohto dôvodu nebolo dôvodné znalecké dokazovanie vykonať.

22. Na základe uvedených záverov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1

v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalobca úspešný a preto mu patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi v sume aká bude určená rozhodnutím súdu prvej inštancie. Odvolací súd nezistil v tomto prípade žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postupom podľa § 257 CSP v odvolacím konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania celkom alebo sčasti nepriznať.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa /§ 419 CSP/ v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy /§ 427 ods. 1 CSP/.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom /§ 429 ods. 1 CSP/.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ /§ 428 CSP/.